

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
School Administration Factors Promotion on Teacher'
Core-Competency under The Kanchanaburi Primary
Educational Service Area Office 1

จักรพงศ์ โพธิ์เตียน^{1*} และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์²

Jakkapong Photian^{1*} and Pongsak Ruamchomrat²

^{*1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71190

^{*1,2} Educational Administration, Faculty of Education,

Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71190

Received : May 15, 2025 Revised : June 20, 2025 Accepted : June 23, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูและปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 306 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านภาวะผู้นำ 2. การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านจริยธรรม และ

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และ 3. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่าด้านการติดต่อสื่อสาร (X_4) ด้านแรงจูงใจ (X_5) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_3) และด้านการพัฒนาบุคลากร (X_2) ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู มีค่าสัมประสิทธิ์ ในการทำนาย เท่ากับ 0.760 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถทำนายปัจจัยการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 70.60 และสามารถนำมาสร้างสมการถดถอย คือ $\hat{Y} = 0.95 + 0.28X_4 + 0.23X_5 + 0.16X_3 + 0.12X_2$ หรือ $\hat{Z}_Y = 0.33Z_{x4} + 0.26Z_{x5} + 0.21Z_{x3} + 0.14Z_{x2}$

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา, การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู

Abstract

This research has the objective To study the school administration factors of school administrators and the promotion of teachers' core competencies and the school administration factors that affect the promotion of teachers' core competencies under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office, Area 1. The sample use in this research includes school Administrators And teachers under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, totaling 306 people. The research

*จักรพงศ์ โพธิ์เตียน

E-mail : minho140833@gmail.com

used stratified random sampling according to the educational management area. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and a reliability of 0.99. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis with a statistical significance level at 0.05.

The findings were as follows: 1. Factors in educational institution administration of educational institution administrators Under the jurisdiction of the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office, Area 1, overall and in every aspect, operations are at the highest level. Arranged in order of average from highest to lowest, namely motivation, communication. Personnel development Organizational structure and leadership 2. Promoting teachers' core competencies Under the jurisdiction of the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office, Area 1, overall and in every aspect, operations are at the highest level. Arranged in order of average from highest to lowest, namely, teamwork, ethics, and teaching professional ethics. Good service Self-development and focusing on results in work 3. Factors of educational institution administration that affect the promotion of teachers' core competencies. Under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office, Area 1, overall, it was found that communication (X_4), motivation (X_5), organizational structure (X_3), and personnel development (X_2) affected teachers' core competencies. The prediction coefficient was 0.760 with statistical significance. It can predict 70.60% of educational institution administration factors and can be used to create a regression equation, which is $\hat{Y} = 0.95 + 0.28X_4 + 0.23X_5 + 0.16X_3 + 0.12X_2$ or $\hat{Z}_Y = 0.33Z_{x4} + 0.26Z_{x5} + 0.21Z_{x3} + 0.14Z_{x2}$

Keywords : Educational Institution Administration Factors, Promoting Teachers' Core Competencies

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงจากหลักการเดิมที่มีต่อการจัดการศึกษาทำให้หลักในการบริหารการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปตามกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการ และปัจจัยการบริหารต่าง ๆ การบริหารจัดการสถานศึกษาและการใช้ปัจจัยการบริหารต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการนี้จะไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผู้เรียนการใช้ยุทธศาสตร์ในการบริหารงานรองรับ การกระจายอำนาจปัจจัยการบริหารยังเป็นปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามระเบียบกฎหมายที่ได้รับมอบหมาย ปัจจัยในการบริหารจัดการที่มีอยู่จะไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประสิทธิผลโรงเรียนด้านการจัดการศึกษาเต็มที่สนองตอบเจตนารมณ์ต่อบทพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ค่อนข้างน้อยในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารที่กล่าวไว้นั้น ปัจจัยการบริหารที่จะช่วยให้การบริหารประสบผลสำเร็จจะต้องมีปัจจัยที่จำเป็น เช่น 1) ภาวะผู้นำ 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การจูงใจ 5) บรรยาการและวัฒนธรรมองค์กร 6) โครงสร้างองค์การ 7) เทคโนโลยีสารสนเทศ 8) การบริหารจัดการ 9) งบประมาณ และ 10) ทรัพยากรการเรียนการสอนที่นักการศึกษาได้ให้การยอมรับว่าจะส่งผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี (ประยงค์ ศรีโทมิ, 2561, หน้า 3-4)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมครูให้สามารถทำการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูในด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของครูส่งเสริมให้กำลังใจครูในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมงานวิจัย ส่งเสริมการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสาระและความต้องการของชาติของท้องถิ่น และผู้เรียนมีการประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลาย จัดบรรยาการสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการแสวงหาความรู้แก่ผู้เรียน จัดทางงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล สื่อและอุปกรณ์การเรียน การสอนที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูอย่างเต็มที่ (พระมหาสมบุญธมโม, 2557, หน้า 101)

การบริหารทุก ๆ องค์การจะเกิดประสิทธิผลได้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง แต่ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสำคัญที่สุดของประสิทธิผลทางการบริหารของผู้บริหารอาจมี 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร ความสามารถในการบริหารความเชื่อของผู้บริหาร ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านสถานการณ์ของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน การสนับสนุนทาง

สังคมของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู บรรยากาศของโรงเรียน และสถานะเศรษฐกิจทางสังคมภายนอกที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจ มีความสำเร็จในการผลิตนักเรียน และโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญและมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจดำเนินงานต่าง ๆ 4 งาน ทั้งด้านโรงเรียน ด้านการบริหาร ด้านครู และอื่น ๆ ภายในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ (ประภาส จิตตฤทธิศิลป์, 2561, หน้า 5)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงบทบาทของตนเองในการบริหารงานพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

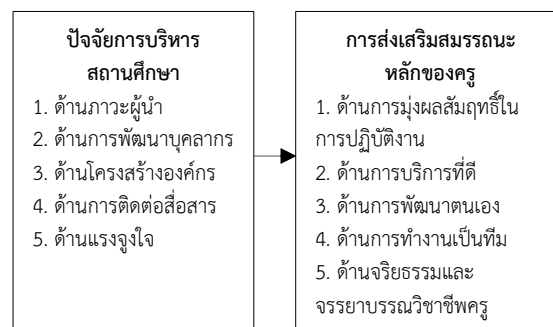
3. สมมุติฐานของการวิจัย

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านแรงจูงใจ ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

4. กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาจากการสังเคราะห์ของลิเคิร์ต (Likert, 1961, pp. 197-211) ไซมอน (Simon, 1966, p. 23) สเตียร์ (Steers, 1991, p. 103) และซียันต์ เพาพาน (2559, หน้า 4-5) ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ ภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร โครงสร้างองค์กร

การติดต่อสื่อสาร และแรงจูงใจ และแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2-7) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังภาพประกอบ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 1,483 คน จากสถานศึกษาจำนวน 135 แห่ง

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 306 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

5.2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

5.2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา

5.2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ เกี่ยวกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู

5.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

5.3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

5.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 ชุด

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 สถิติพื้นฐาน

5.4.1.1 ร้อยละ

5.4.1.2 ค่าเฉลี่ย

5.4.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.4.2.1 ความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง

5.4.2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

5.4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านแรงจูงใจ รองลงมา คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านภาวะผู้นำ

6.2 การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

6.3 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม คือ ด้านการ

ติดต่อสื่อสาร (X_4) ด้านแรงจูงใจ (X_5) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_3) ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย เท่ากับ 0.760 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถทำนายปัจจัยการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 70.60 และสามารถนำมาสร้างสมการถดถอย คือ $\hat{Y} = 0.95 + 0.28Z_{x4} + 0.23Z_{x5} + 0.16Z_{x3} + 0.12Z_{x2}$ หรือ $Z_Y = 0.33Z_{x4} + 0.26Z_{x5} + 0.21Z_{x3} + 0.14Z_{x2}$

ตารางที่ 1 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.51	0.47	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.53	0.46	มากที่สุด
3. ด้านโครงสร้างองค์กร	4.53	0.51	มากที่สุด
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.54	0.46	มากที่สุด
5. ด้านแรงจูงใจ	4.55	0.43	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.53	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ 2 การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.56	0.43	มากที่สุด
2. ด้านการบริการที่ดี	4.59	0.41	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.58	0.43	มากที่สุด
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.60	0.42	มากที่สุด
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.60	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.58	0.39	มากที่สุด

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยผู้บริหารในการวางแผน การดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษาได้ตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดังที่ สุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร แก้วหอม (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน กลุ่มเขตกรุงเทพฯ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

7.2 การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู มีความจำเป็นต่อสถานศึกษา ที่จะช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ และประสพผลความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา นำไปสู่เจตคติและมีทัศนคติที่ดี แต่ไม่สอดคล้องกับ ธิษณา พิลาล้ำ (2560) ได้ศึกษาสภาพการพัฒนสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ด้านสมรรถนะหลักภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญนันท์ เกวระระ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลัก เพื่อการเป็นบุคลากรภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง กรณีศึกษาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

7.3 ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร (X₄) ด้านแรงจูงใจ (X₅) ด้านโครงสร้างองค์กร (X₃) ด้านการพัฒนาบุคลากร (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเท่ากับ 0.760 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยการบริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษาได้ตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษา เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังที่ ขาญชัย อาจินสมาจาร (2560) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางขององค์กรทั้งหมดในโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ความตื่นตัว ความมียุทธวิธี ประสพการณ์ ความคิด ความเป็นเลิศทางวิชาการ การอุทิศ ตัวเอง ความเสียสละ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้นำนโยบายการศึกษาออก

ปฏิบัติและดำเนินการ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในลักษณะของชีวิตในโรงเรียน เช่นเดียวกับ สัมมา ธนินิธย์ (2560) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารสถานศึกษาที่จะให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ศิริมา และอาคม อึ้งพวง (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านการสร้างแรงจูงใจ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย มีดังนี้

8.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีในการพัฒนาสมรรถนะหลักของครู เพื่อเป็นผู้นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินติดตาม และนำผลการประเมินนั้นมาสะท้อนกลับ เพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเป็นระบบ

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

8.2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

8.2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

- กัญญนันท์ เกวระระ. (2563). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักเพื่อการเป็นบุคลากรภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง กรณีศึกษาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน**. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขาญชัย อาจินสมาจาร. (2560). **การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา**. ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). **ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21**. วารสาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 1(1), 304-306.

- ธัชณา พิลาล้า. (2560). สภาพและแนวทางการพัฒนา
สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประภาส จิตรรักศิลปะ. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่
ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนตามทัศนะของ
บุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประยงค์ ศรีโหม้. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผล
ต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรม
หาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระมหาสมบุญธรรมโม (2557) บทบาทของผู้บริหารใน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 1, 101.
- ศิริพร แก้วหอม (2566) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการ
พัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21.
วารสารบัณฑิตศึกษา, 1, 16.
- สัมนา ธนธัญ. (2560). หลักทฤษฎี และปฏิบัติการ
บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุรัชย์ พรหมปากดี. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผล
ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุภาวดี ศิริมา และอาคม อึ้งพวง. (2566). ปัจจัยทางการ
บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่ง
การเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553).
คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970).
Determining sample size for research
activities. Educational and
Psychological Measurement, 30(3) :
607-610
- Likert, R. (1961). The human organization: Its
management and value. New York:
McGraw-Hill.
- Simon, H. A. (1966). Administrative behavior
(7th ed.). New York: The free Press.
- Steers, R. M. (1977). Organizational
effectiveness: A behavioral view.
Santa Monica, CA: Goodyear